

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	ESTÉTICA E HISTORIA DA ARTE
DISCIPLINA	TEORÍA E HISTORIA DA ARTE II
TITULACIÓN	Arte dramático
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN
ITINERARIO	
CURSO	2º. SEGUNDO CADRIMESTRE
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	OBRIGATORIA
DEPARTAMENTO	TEORÍA E HISTORIA DAS ARTES ESCÉNICAS
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	DAMIÁN A. VILLALAIN
DOCENTES	Nome e apelidos: Damián A. Villalain Contacto: villalain@edu.xunta.gal
DESCRICIÓN	<i>Estudo dos principais movementos artísticos, obras e artistas do periodo da historia da arte universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon. Análise das obras desde un punto de vista formal e iconográfico. Análise comparada e estudo de casos prácticos vinculados coa creación escénica.</i>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Teoría e Historia da Arte I.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación e o deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Adquisición de coñecementos básicos, pero suficientemente claros, do desenvolvemento das artes entre o Barroco e a actualidade.	T1, T2, T3, T4,T8, T11,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6
2. Desenvolver destrezas básicas para ler, describir, analizar e interpretar unha obra de arte a través do coñecemento dos diferentes elementos que conforman a linguaxe artística.	T1, T2, T3,T4, T8,T11, T12, T16, T17, X3, X6, X8, EE1, EE5, EE6
3. Adquisición de destrezas básicas na redacción de textos sobre obras de arte e sobre literatura artística.	T1, T2, T3, T4, T11,T12, T16, T17, X1, X5, X6 , EE5, EE6
4. Coñecer e saber valorar as máis importantes obras de arte dos períodos estudados.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T14, T16, T17, X3, X4, X6, X8, EE1, EE5, EE6
5. O alumnado deberá rematar a materia sabendo manexar con precisión un vocabulario artístico básico.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6
6. Relacionar os diferentes estilos artísticos co seu contexto histórico coa fin de comprender os seus vínculos con outras expresións artísticas como o teatro	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6.
7. Espertar o interese por coñecer o pasado histórico-artístico a partir da súa vivencia no mundo actual.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1,

	EE5, EE6
8. O alumnado deberá coñecer as características específicas dos períodos artísticos estudados e comprendelos en relación cos trazos distintivos das sociedades ou civilizacións nas que se orixinan.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X2, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6.
9. Comprensión da evolución do concepto de arte entre o Barroco e os inicios do século XXI. Atención especial á problemática de conceptos como <i>clasicismo, romanticismo, realismo, simbolismo, expresionismo e vangardas</i> .	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17 X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6
10. Adquisición de coñecementos básicos sobre as principais metodoloxías de achegamento á historia da arte e ás expresións artísticas	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17 X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Barroco	1.1 Introducción histórica e cultural. 1.2 Artes plásticas e teatro no Barroco. Os teatros. Pintura e interpretación 1.3 O Barroco católico. Roma: Bernini e Caravaggio. Flandes: Rubens. A pintura española do S. XVII 1.4 O Barroco clasicista francés. 1.5 O Barroco protestante. A pintura holandesa do S. XVII 1.6 O Barroco serodio. Tiépolo. A fachada do Obradoiro da catedral de Santiago	10
2. O século XVIII	2.1 Introducción histórica e cultural 2.2 Arquitectura e pintura rococó. A decoración de interiores 2.3 A arte da Ilustración. Diderot e a crítica de arte. As propostas ilustradas sobre os actores e a arte da interpretación 2.4. O Neoclasicismo. Winckelmann e a historia da arte. Os teatros neoclásicos. David: pintura e escenificación.	5
3. O século XIX	3.1 Introducción histórica e cultural 3.2 A revolución romántica. Goya. 3.3 A pintura romántica en Europa 3.4 Wagner e a obra de arte total. Os inicios do teatro moderno 3.4. Os pintores realistas franceses 3.5 Impresionismo e postimpresionismo. O naturalismo escénico 3.6. Prerrafaelismo e simbolismo. A posta en cuestión do modelo teatral naturalista. 3.7. A arquitectura no S. XIX: do neoclasicismo ao modernismo. Eclecticismo e historicismo. Os novos materiais	12
4. O século XX	4.1 Introducción histórica e cultural 4.2. A arquitectura e o deseño. O Movemento Moderno. 4.3. A época das vangardas. As artes ata a Segunda Guerra Mundial. Interaccións entre evolución artística e teatro. 4.4. As artes desde 1945 ata os inicios do século XXI 4.5 A arte moderna e a interpretación. O <i>xiro corporal</i> . A danza	14

5. O século XXI	5.1 Introducción histórica e cultural 5.2 Panorámica das artes visuais na primeira década do S. XXI. O <i>mundo da Arte</i> . Tendencias, obras, autores 5.3 Artes visuais e artes escénicas. Convergencias e diverxencias	4
-----------------	--	---

TOTAL SESIÓNS

45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	1		1
Exposición maxistral	9		9
Exposición práctico-teórica	12		12
Práctica individual	3	35	38
Práctica colectiva	3		3
Actividades complementarias		10	10
Titorías individuais	4		4
Titorías de grupo	3		3
Actividades de avaliación. Probas	4		4
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	4		4
Actividades de avaliación. Revisión	2		2
TOTAL	45	45	90
PORCENTAXE	50	50	

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Descrición	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Sesión maxistral	Exposición por parte do/a docente dos contidos da materia obxecto de estudo. Bases teóricas e directrices dos traballos a desenvolver polo alumnado.
Exposición teórico-práctica	Análise de obras artísticas por parte do/a docente, con apoio de documentación visual e coa participación activa do alumnado.
E exercicios de aula	Individuais e colectivos. Análise na aula de obras artísticas por parte do alumnado
Saídas de estudos	Visitas a exposicións e outros actos relacionados coa materia
Análise de documentos	Análise e comentario conxunto na aula de textos escritos e materiais audiovisuais sobre a materia
Traballos titorizados	Traballos a desenvolver polo alumnado, individualmente ou en grupos de dous.
Exposición de traballos	Exposición na aula dos traballos do cadrimestre
Titorías de grupo	Titorías coa participación do alumnado para aclaracións sobre os traballos ou os contidos da materia
Titorías individuais	Titorías individuais para aclaracións e orientación sobre materiais bibliográficos en relación cos traballos e coa materia.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvéndoo do xeito máis acaído. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo
------------	---

Orientación	Orientación respecto ás dubidas e inqedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Proba escrita. Realizarase ao final do cadrimestre e constará de tres partes: 1) 10 preguntas curtas (3 puntos) 2) Análise de obras (4 puntos) 3) Exposición dun tema a escoller entre as opcións propostas polo docente.	T1, T2, T3, T4,T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	80%
Asistencia, participación e traballos de aula	T1, T3, T4, X8, EI5, EI6	20%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Proba escrita.	T1, T2, T3, T4,T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	100%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición		
Proba única sobre a totalidade do temario. Constará de: 1.20 preguntas curtas sobre calquera dos aspectos contidos no temario. (2 puntos)	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	100%

2.Análise de catro imaxes (4 puntos)		
3.Exposición dun tema (4 puntos)		
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
<p>Referencias básicas</p> <p>DAVIDSON CRAGOE, C. (2009): <i>Cómo leer un edificio</i>. Madrid, Lisma</p> <p>DE RYNCK, P. (2009): <i>Cómo leer la mitología y la Biblia en la pintura</i>. Barcelona, Electa.</p> <p>FAERNA GARCÍA-BERMEJO, J.M. e GÓMEZ CEDILLO, A (2000): <i>Conceptos fundamentales de arte</i>. Madrid, Alianza.</p> <p>GOMBRICH, E. (2008): <i>Historia del arte</i>. Londres, Phaidon.</p> <p>GOMPERZ, WILL (2013): <i>¿Qué estás mirando? 150 años de arte moderno</i>. Madrid, Taurus</p> <p>HAUSER, A. (2004): <i>Historia social de la literatura y el arte</i>. Barcelona, Debolsillo.</p> <p>LAJO, R. e SURROCA, J.: (1990): <i>Léxico de arte</i>. Madrid, Akal</p> <p>RAMÍREZ, J.A. (1996-1997): <i>Historia del arte</i>. Vol. III e IV. Madrid, Alianza</p>		
<p>Referencias complementarias</p> <p>BUTIN, HUBERTUS, ed. (2009): <i>Diccionario de conceptos de arte contemporáneo</i>. Madrid, Abada</p> <p>DAIX, PIERRE (2002): <i>Historia cultural del arte moderno. De David a Cézanne</i>. Madrid, Cátedra</p> <p>DE PAZ, ALFREDO (2003): <i>La revolución romántica. Poéticas, estéticas, ideologías</i>. Madrid, Tecnos / Alianza</p> <p>EISENMAN, STEPHEN (2001): <i>Historia crítica del arte del siglo XIX</i>. Madrid, Akal</p> <p>GRANÉS, CARLOS (2011): <i>El puño invisible. Arte, revolución y un siglo de cambios culturales</i>. Madrid, Taurus</p> <p>GUASCH, ANNA MARIA (2000): <i>El arte último del siglo XX</i>. Madrid, Alianza</p> <p>REWALD, JOHN (1994): <i>Historia del Impresionismo</i>. Barcelona, Seix Barral</p> <p>RODRÍGUEZ LLERA, RAMÓN (2009): <i>El arte en el siglo XX</i>. Madrid, CVG</p> <p>SEDLMAYR, HANS (2008): <i>La revolución del arte moderno</i>. Barcelona, El Acantilado</p> <p>WARR, TRACY, ed. (2006): <i>El cuerpo del artista</i>. Londres, Phaidon</p> <p>WOODFORD, S. (2009): <i>Cómo mirar un cuadro</i>. Barcelona, Gustavo Gili.</p> <p>O profesor fornecerá ao alumnado que o precise información bibliográfica específica.</p>		
10. OBSERVACIONS / RECOMENDACIONS		

XUNTA
DE GALICIA

ESCOLA SUPERIOR DE
ARTE DRAMÁTICA
DE GALICIA

esadg